

der jo er en 5—6 Gange saa stor som vor. Traktaten har altsaa for den stor Betydning, men den har ogsaa for os nogen Betydning, og naar Handelsstanden lægger Vægt paa den, bør den søges gennemført. Hvad Skatten angaar, da kan man jo kalde bairisk *Al* for Allemands Alkohol, det drilles jo nu af alle Stænder, og det er jo saa vidt et godt Væftningsemne, hvis man kan finde en Norm derfor. Ad de Veie, den høitæredede Minister har søgt at ramme det, lader det sig ikke gjøre. En Maltstat af alt *Al* ville vi ikke, og en Produktbestatning paa den Maade, som er foreslaet af Finanzministeren og vedtaget af Landstinget tror jeg, at det lykkes mig i sin Tid at vise, at det var umuligt at basere nogen Skat paa. Derimod tror jeg, at det er let at ramme de stærkere *Al*sorter ved samme System, som bruges i de nordamerikanske Fristater, ved Stempelmærker og Selvangivelse, idet Enhver, der agter at brygge den Slags *Al*sorter, paa Tro og Love skal afgive en Erklæring, og dersom vedkommende Lov saa overtrædes, straffes det gennem meget høie Mulkbestemmelser. Det er en Maade, hvorpaa man kan komme til at beskaffe det bairiske *Al*, og jeg skal henstille til Regjeringen om at tage denne Ting under nærmere Overveielse. — Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Monrad) kom tilbage til sine landøkonomiske Betragtninger fra forleden. Jeg skal ikke følge ham deri; det har ikke stor Interesse, navnlig ikke for Rigsdagen her, hvad der sker paa Ny-Zeeland, det kan man sætte i Reisebeskrivelser og Memoirer, men her har det ingen Betydning. I alle Lande erkjendes det, at det kun er rige Folk — som f. Ex. Grev Knuth, som det ærede Medlem nævnte — der tør tillade sig den Luxus at opføde Kalve paa den Maade, som han omtalte. Det ærede Medlem har vedblivende ikke kunnet forløse sig med, at jeg brugte et Billede, som jeg undrer mig dog virkelig over, at det ærede Medlem ikke kjender. Man siger jo ofte i det daglige Liv om en Mand, der ligesom berøver sig selv en Udsigt i Fremtiden eller et Gode, han har havt, ved en voldsom Fremgangsmaade, at han bærer sig ad som den Mand, der skjærer *Overet* af den *Ko*, han vil malle. Det er en Selvfølge, at min Mening ikke har været den, det ærede Medlem lagde deri. Jeg skal gjen tage, hvad jeg ogsaa sagde først, at det navnlig under vore Forfatningsforhold har sin store Vanskelighed at give Slip paa Statsindtægter. Vi se jo, hvor overordentlig vanskeligt det er at faae nogenomhelst Lovgivningsforanstaltning ført igjennem; men hvor meget værre vil det ikke blive, hvis vi

skulle til at paalægge nye Skatter? Saaledes som vor Forfatning nu er, og saaledes som den navnlig bliver fortolket med to addeles ligeberettigede Thing, med en Regjering, der staar udenfor og over og ikke har den Forpligtelse at være Mægler, vil det efter min Mening blive faare vanskeligt at faae nogen ny Skattelov sat igjennem, selv om den er nok saa forstandig. Altsaa de, der tænke paa at overtage Regjeringens Førelse, naar dette Kabinet en Gang gaar til sine Fædre, handle efter min Mening ikke klogt ved at opgibe alt for mange af de nuværende Statsindtægter, tilmed da det jo paa ingen Maade kan siges, at disse Skatter hvile med nogen sær Tyngde paa Landet. Der er jo Skatter, som ere meget værre, der er f. Ex. Bygningsafgiften og navnlig Stempelafgiften, f. Ex. den, som Fattigmand maa svare af sin Veiekontrakt. Det er Noget, der tynger og bør hæves; men Toldafgifterne ere ingenlunde trykkende her til Lands, saaledes at der er nogen sær Grund til at bortkaste Mere, end Nationen har Ret til at fordre bortkastet, nemlig det Beløb, som svarer til den Skat, som sikkert nok paa Grund af Krigsforholdene i 1864 blev lagt paa forskjellige Varer, vel ogsaa paa Brændevin. Dette Toldbeløb kan Staten undvære, og Folket har en Ret — det erkjender jeg — til at fordre denne Skat afløst. Jeg vil derfor haabe, at man maa komme til det Resultat i denne Samling, at der gaar en Lov igjennem, som ved Siden af at vedtage den spanske Handelstraktat, tillige fører vore Toldforhold i den Retning, at et til Krigstoldskatten svarende Beløb bliver hævet.

Svarling: Da vi nu ere paa Forhandlingernes femte Dag, og da der jo fra den fungerende Formands Side er udtalt Ønsket om, at Forhandlingerne maatte kunne blive afsluttede i Dag, skal jeg stræbe at fatte mig i saa stor Korthed som mulig, naar jeg skal give Svar til de forskjellige ærede Talere, der have havt Ordet, siden jeg talte, og jeg skal af den Grund lade forskjellige Enkeltheder ligge, som jeg ellers kunde have Ønske til at komme noget ind paa. Jeg vil altsaa blot bede erindret, at naar jeg ikke imødegaaar alle de faldne Udtalelser, maa det ikke opfattes som en Aerkjendelse fra min Side af, at der ikke er noget at svare derpaa. — Jeg tror, at vi nu ere naaede til et Punkt, hvor det kunde være ønskeligt at klare de Resultater, der ere naaede ved de foregaaende Dages Debat. Jeg tør vel ikke antage med Sikkerhed, at det Resultat, jeg vil søge at opstille, ubetinget vil blive godkjendt fra den modsatte Side; men jeg vil